

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Vademecum Sive Praxis Opera Quotidiana Aliaque ritè
peragendi, & per ea salutem & perfectionem propriam, ac
proximi, instituto Societatis Jesu conformem assequendi**

Limpens, Ferdinand

Coloniæ Agrippinæ, 1744

Punctum Quartum, Quintum & Decimum. Circa constitutiones, regulas,
institutum, zelum animarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54750](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54750)

maneant in loco, in quo confident, desides, & serpentem quasi in sinu foveant, sed contrantantur, alium locum, aliam occupationem quærant, inter quæ & est alloquium cum Patre aut Viro spirituali, utcunque omnes homines iis in æstu isto invisî sint & appareant, uno verbo facienti, quod in se est, Deus certè non deerit. Hoc infinitè potens, fidelis, misericors tibi promisit, qui tanquam infinitè verus ac verax dixit: *Cælum & terra transibunt, verba autem mea non transibunt.* Vide plura in reflexione præcedente de melancolicis. Demum ex quacunque demum passione, affectione oriatur tentatio, candidè aperire debes Provinciæ Præsidi, ad quos affectus vel peccata sis magis propensus, ut is idè de loco, officio, aliisque tibi in bonum tuum providere possit.

PUNCTUM QUARTUM, QUINTUM & DECIMUM.¹

Circa constitutiones, regulas, institutum, zelum animarum.

HÆc vocabula, *Institutum, Constitutiones, Regula*, bene intelligenda sunt. *imo, Institutum* est terminus complectens reliqua, scilicet constitutiones, regulas summarii, & modestiæ communes, item Decreta Congreg. Generalium, ordinationes, instructiones PP. Generalium, & Regulas particulares officiorum in Societate, quæ omnes ad finem vocationis nostræ in majorem scilicet Dei gloriam, salu-

salutem ac perfectionem propriam & proximorum collimant.

2do, *Constitutiones* continent illa, quæ S. P. Noster in Examine, ut vocat, generali (quod maximè concernit admittendos ad Societatem) & decem partibus *Constitutionum* (quæ concernunt admissos & viventes in Societate) conscripsit.

3tio, Est differentia inter *regulam* & *Regulas Societatis*. *Regula Societatis* antonomastice seu specificè illa est, quæ continet fundamentales leges ac substantialia, per quæ etiam Societas specie distinguitur ab aliis Ordinibus, & consistit in punctis Paulo III. brevius, & Julio III. fusiùs oblati; de quibus Paulus III. dixit: *Dignus DEI est hic*. Cong. V. Generalis Dec. 58. statuit adhuc plura, præter contenta in formula Julio III. oblata, habenda esse pro substantialibus, & addidit alia quinque. V. de his etiam Cong. VII. D. 40. & parte tertiâ Hist. Societ. L. 3. à n. 27. Porro certum est, quòd *Regula Societatis* specie nos distinguens ab aliis Ordinibus religiosiis complectatur diversitatem graduum, votorum formam regendi, facultatem dimittendi, &c.

Summarium Constitutionum, sive regulæ ex iis excerptæ, quæ ad spiritualem nostrorum institutionem pertinent, & ab omnibus observandæ sunt, vocantur *Regula generales*, juxta Dec. 76. Cong. 2. &, cum perfectionem hominis è Societate spectent, cadunt maximè sub curam Præfecti Spiritûs, & Superioris Domûs
vel

vel Collegii, qui quoad regimen internum (hoc est, ut penitus noscat subditorum genios, corda eorum ad se attrahat. & in genuina perfectione instruat) debet excellere; & quia non omnes æqualem à Deo gratiam habent in gradibus perfectionis adipiscendis, sed generatim omnes pro mensura gratiarum sibi data ad perfectionem niti debent, hinc *Generales* vocantur, non *communes*; quasi sit æqualitas quoad omnes in earum observatione tenenda.

Præter *Regulas generales*, sive ex summario Constitutionum extractas S. P. N. scripsit, *regulas modestias*, quæ mores & exteriorem corporis ac gestuum compositionem concernunt, & quia inde perfectio interior dignoscitur, & ad proximi ædificationem plurimum contribuunt. Hinc illachrymatus iis inter scribendum est S. P. N. qui illa utpote levioris momenti tractarent, aut tractaturi ex posteris essent.

Regula communes, sive ab omnibus æqualiter observandæ extractæ plerumque quoque sunt ex Constitut. S. P. N. & cadunt sub curam Ministri domûs; quia ordinem & disciplinam concernunt domesticam ab uno æquè ac ab altero observandam; & hinc etiam à tertia & quarta Cong. *communes* vocatæ sunt.

Regula particulares vocantur, quæ cujuslibet concernunt officium, prout in Instituto latius videre est. Porrò sicut S. P. N. harum omnium est Author primarius, ita Everardus Mercurianus Generalis Societatis Quartus in unum esse bene ordinatum corpus redegit, & ejus Successor

cessor Claudius Aquaviva operâ usus P. Mironis, qui S. P. Nostro adhuc convixerat, & singula quæque accuratè adnotârat, ultimam limam apposuit vi potestatis à Congr. quarta sibi datæ.

Decreta Congr. Generalium, & Ordinationes impressæ PP. Generalium, quæ ex ipso fonte Constitutionum sunt depromptæ, & nonnihil latiùs, aut pro occurrente dubio clariùs eas explicant, habent vim legis aut regulæ. Instructiones sunt pro directione Superiorum, & hæc omnia in Instituto Societatis impresso præter Bullas Pontificum, compendium privilegiorum, & libellum exercitiorum S. P. N. continentur. Responsa Romana in scripto extantia, & nondum impressa habent vim legis vel directionis, prout Præpositus Generalis declarat. Jam quod circa hæc omnia concernit

Punctum quartum, quintum & decimum in ratione conscientia explicandum. An scilicet firmum quis contra constitutiones, regulas, ordinationes Superiorum habuerit iudicium, aut illi institutum Societatis, mediâque, quibus illa utitur ad suum finem consequendum, arri-deant. Item an quis & quomodo tum consti-tutiones, regulæ modestia, regulas generales communes, tum particulares sui officii observet, notanda sunt sequentia.

Primo, Hæc eo fine in punctis rationis con-scientia apponi, ut eam excipiens conetur ex-fundo noscere genium dantis rationem con-scientia; an scilicet vocationem suam & insti-

tutum magni faciat, & bene erga id animatus sit; quia hoc supposito magna spes est eum multa præclare facturum.

2dò, Aliud est dubitare, vacillare, an hoc illud ritè constitutum sit; aliud formaliter & firmè in contrarium (unde disputatio aut tentatio contra institutum firmè procedit) judicare.

3tò, Etiam leves motus contra Constit. frequentes sint & molesti, sunt aperiendi Superiori, præsertim si sint de graduum diversitate, Societatis gubernatione, manifestatione sui in ratione conscientie, resignatione, ut alteri errata tua liceat Superioribus manifestare, & aliis ejusmodi Societatis substantialibus, quia re ipsa ejusmodi tentationes, aut contra Institutum præjudicia, plerumque oriuntur vel ex Institutum ignorantia, vel falsis imaginationibus, aut aliorum persuasionibus; & quando illa Superiori aperiuntur, omnis tetra dissipatur nubes. Advertere autem debet ejusmodi motibus infestus status, an sub initium ingressæ Societatis, vel quando, an pridem, & quâ occasione iis agitari ceperit, & an unquam cum Superiore aut Viro experto ac spirituali sua dubia communicaverit.

4tò, Ante rationem conscientie dandum oportet tum regulas ac constitutiones in genere tum sui officii particulares mente non nihil percurrere. Dein disquirendum, quas regulas quis sæpius violarit, & an deliberato animo, &

cum contemptu. Demum circa quas majorem difficultatem experiatur.

stò, Quod zelum animarum attinet, facienda est differentia inter eum, qui necdum, & qui jam tum circa proximum occupatus est. Prior examinandus est, an in se sentiat proximi juvandi desiderium, eò sua studia dirigat, & occasione datâ pro modulo suo domi apud confratres, foris apud alios zelum genuinum exercere conetur, & jam paratus sit, ad animas Christo lucrificandas, suo tempore pati contradictiones, contemptum, ludibria, pauperiem, quævis incommoda, quin & mortem; talia generosa sensa juvenibus instillanda.

Posterior excutiendus est, an, dum actu ratione officii operi Apostolico insudat, & ostendere debet se in animabus juvandis esse verum commilitonem & socium D. N. J. C. ejusdem Salvatoris D. N. vestigiis insistat, & reverà nihil quærat, nisi Dei gloriam, & animarum salutem; imò ipse hunc in finem, ne tot coronis æternis excidat, sapiùs se debet recolligere & examinare, an reverà has, illas excursions, conversationes, alloquia sive domi, sive foris instituat, ardua etiam agat ac patiatur propter commodum temporale, famam, gloriam, aut sensualitatem aliquam, vel purè ex amore Dei & proximi. Felix, qui hoc ultimum coram Superiore suo, dum ei rationem dat conscientia, & coram Deo, qui non irridetur, contestari potest in particulari & universali iudicio.

Videndum præterea est, an quis sub prætextu infirmitatis, impotentiae, &c. minus in obsequio animarum præstet, quam præstare posset. Triplex etenim hominum genus est: alii volunt, & non possunt, alii possunt, & non volunt, alii & volunt & possunt; & ut hi infinitum multiplicentur, optandum est

PUNCTUM SEXTUM & SEPTIMUM

De rebus spiritualibus.

IN puncto sexto explicatione non indigent sequentia, quantum quis temporis orationi tribuat, an vocali, an mentali potius iudicetur, & quem modum in orando teneat. Sciendum tamen est, quòd affectus erga res spirituales potissimum consistat in his tribus. 1. In sollicitudine, ne quid ex iis omittatur. 2. In summa rerum spiritualium præ omnibus aliis occupationibus æstimatione, ut Eximius ille Suarez maluit omnem suam scientiam perdere, quam vel quadrantem in quotidiana meditatione decurtare. 3. In ardore animi, qui totum voluntatis conatum ad res spirituales rapiat, virésque omnes applicet. Jam bene quis rebus spiritualibus affectus est, qui in his tribus nihil negligit, *meditatur*, qui aliqua subinde negligit, aut negligenter tractat. *Vix* iis affectus esse dignoscitur, qui coactus adhuc parum præstat.

Circa punctum septimum sciendum, quid proprie sit *consolatio, desolatio, devotio, ariditas*